

kommer saa vidt, troer jeg nok, det vil være rigtig at fastsætte det i Henseende til Handel og Wandel, men ikke i Henseende til Kjøb og Salg; naar disse to Begreber sættes i Mod sætning til hinanden, forstaaer jeg nemlig ved Kjøb og Salg det mere private. At der paalægges Folk, som holde Butiker og drive offentlig Handel, en strengere Forpligtelse i saa Henseende, end der paalægges Private, anser jeg for rigtig, men at straffe en Mand, blot fordi han sælger til en anden efter et gammelt Kornmaal, naar de gjøre deres Udregning rigtig, og der ikke paa nogen af Siberne lides noget Tab, hvad enten dette er tilfaldet eller ei, er der ikke nogen Narisag til. Lad den Slægt, der har lært de gamle Maal — og vi have jo lært dem lige fra Skolen — anvende dem. Lad mig her indstøde den Bemærkning, at dem, jeg beklager allermost, ere Skolemestrene og Skoledrengene. Skolemestrene have stadig lært disse Regler og den Regnemaade, og Drengene ere stadig blevne indøvede deri, og nu skal det Hele kastes over Bord, som et nyttigt Apparat! Tænk Dem, hvad det vil sige! Hvorledes ere ikke Skolemestres og Skoledrenges Begreber knyttede til de gamle Benævnelser, f. Ex. i Geograffen til Kvadratmil? Men det kommer nu ikke til at eksistere mere, Beregningsenheden kommer nu til at hedde Kvadratkilometer. I § 8 opstilles der nøyagtig Bestemmelse om Forholdet mellem den nye og den gamle Mæthode. Kommissionen havde opstillet det i en dobbelt Række, men jeg er enig i, at dette gaar ikke an, fordi det ikke vil passe nøyagtig ved den sidste Decimal. Noget Saadant kan ikke opnaaes, og sølgelig er jeg enig i, at naar det skal have bindende Kraft, kan kun en af Rækkerne fastsættes. Men ved at se denne Række, finder jeg den temmelig ufuldstændig i to Henseender. For det Første er det ingenlunde tilstrækkeligt, naar man vil angive en Fods Forhold til en Meter, saa at benytte fire Decimaler. Her er nemlig kun Tale om den nøyagtige Beregning, ikke den, som skal bruges i den daglige Handel og Wandel, som omhandles i § 9, men den nøyagtige. Det er nødvendigt at angive den med flere Decimaler, thi en Fod er et saa lille Maal i mangfoldige Forhold, at der stundom indtræder en temmelig stor Unøyagtighed, naar man ikke har mere end 4 Decimaler. Jeg vil blot minde de Herrer om, at naar vi komme til en Mil, der jo udgjør 24,000 Fod, komme vi allerede adskilligt ud over 4 Decimaler; der komme vi til det 5te Tal. En Mil kan ikke angives nøyagtig i Følge § 8, og endnu værre bliver det, naar vi komme til Kvadratmil, thi saa kvadreres Unøyagtigheden, saa at sige, og jo

større Tallene blive, desto mere stiger Unøyagtigheden; den stiger i geometrisk Forhold, saa snart vi komme til Kvadratmil. At angive en Kvadratfod som Enhed, naar man ikke har anden kvadratisk Enhed, med 4 Decimaler, vil i mangfoldige Tilfælde være aldeles utilstrækkeligt. Jeg behøver nu ikke at gaa saa vidt som til en Kvadratmil, thi det er ikke noget Lovbegreb, skjøndt det ikke vilde være uhenftigsmæssigt at angive det saa nøyagtigt, at det kunde udregnes, men lad os blot tage en Tønde Land. En Tønde Land er jo 56,000 Kvadratfod; det kan ikke angives med 4 Decimaler, og naar vi saa komme ikke blot til en Tønde Land, men kun til en almindelig Bondegaards Størrelse, til en 50 Tønder Land, ikke at tale om en Herregaard paa en Størrelse af 500 indtil 1000 Tønder Land, de 4 Decimaler vilde være aldeles utilstrækkelige. Det er altsaa den første Bemærkning, jeg vil gjøre, at det vilde være rigtig i § 8, særlig ved en Fods Forhold til en Meter, at angive dette med flere Decimaler. Jeg ønsker at gjøre en Henstilling til den erede Minister. Jeg har andre Steder i officielle Skrifter set en Fod angivet ikke til 0,3155 Meter, men til 0,3128 Meter. Saaledes angives det f. Ex. i statistisk Tabelværk, som dog kan antages at have anstillet nøyagtige Undersøgelser. Der som det er det Rigtige, vil det modsvarende Tal, nemlig det Antal Fod, som gaar paa en Meter, være ikke 3,156, men 3,157; disse to Tal skulle nemlig give til Produkt 1. Jeg skal ikke udtale mig bestemt derom, men jeg har som sagt ikke blot der, men ogsaa andre Steder set de to andre Tal angivne, og jeg skal opfordre den erede Minister til at lade nøyagtig undersøge, hvorledes Forholdet er, og hvilke af de forskjellige officielle Fremstillinger der er den rigtige. Under alle Omstændigheder bør det angives med i det Mindste 2 Decimaler til. Der ved vil det jo iøvrigt vise sig, om den sidste Decimal ligger nærmest 8 eller 9. I § 3 er der opstillet som en særlig høiere Enhed for Flademaal en Hektar = 10,000 Kvadratmeter. Jeg vil da antage, at det vilde være rigtig i § 8 at angive Forholdet mellem en Tønde Land og en Hektar. Jeg ser, det er angivet i et af Bilagene til 55. Aar. Det er en temmelig unøyagtig Angivelse. Efter min Regning er en Tønde Land 0,5515 Hektarer, og en saadan Feil af $\frac{1}{10000}$ for hver Tønde Land gjør ikke saa lidt, som man tror. I saadanne Forhold gjælder det om med Loven i Haand at være i Stand til at anvende den yderste Nøyagtighed, og jeg vil derfor særlig anbefale, at man i § 8 optager en Angivelse af Forholdet mellem